

Beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge

 Familie og Sundhed, revideret november 2023

**Gentofte
Kommune**

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Hvordan arbejder vi med forebyggelse af vold og overgreb?.....	4
Hvordan opsporer vi børn og unge, der er udsat for overgreb?.....	4
Definition af overgreb	5
Hvad skal du være opmærksom på?	5
Hvordan taler du med barnet?.....	7
Handleveje.....	7
Hvem retter mistanken sig imod?	8
Når mistanken retter sig mod forældrene	8
Når mistanken retter sig mod et barn.....	8
Når mistanken retter sig mod en ansat.....	8
Bekymring.....	9
Mistanke.....	9
Konkret viden	10
En underretning er en hjælp til barnet.....	10
Hvad gør Børn og Familie når vi	10
modtager en underretning?	10
Samarbejde med andre myndigheder.....	11
Børnehuset Hovedstaden (telefon 33 17 30 30)	11
Nordsjællands politi (telefon: 39 45 14 48).....	11
Sundhedsvæsenets rolle.....	11
Kilder.....	12

Indledning

Når et barn udsættes for et overgreb, oplever de et alvorligt svigt, og det kan sætte deres udvikling og sundhed i fare. Gentofte kommune har udarbejdet denne beredskabsplan, så alle fagpersoner omkring børn og unge har forudsætningerne og viden om, hvordan vi handler, når vi har viden eller mistanke om et overgreb fra barnet forældre, andre børn eller professionelle i barnets omgangskreds. Det er vigtigt, at ingen fagperson står alene med en bekymring, mistanke eller viden om overgreb mod et barn.

” For mange børn udsættes for overgreb. En del af disse børn går igennem en barndom, uden at voksne opdager og reagerer på, at de udsættes for overgreb. Der er mange grunde til, at overgreb ikke altid bliver opdaget. Usikkerhed er et vilkår – man ved ofte ikke præcist, hvad der er foregået, og man vil ofte være usikker på, hvad man sætter i gang ved at formulere en mistanke om overgreb. Med andre ord: At være opmærksom og reagere på overgreb er en kompleks opgave, som kræver viden og kompetencer, tid, tålmodighed og samarbejde. Det ændrer dog ikke på, at tidlig opsporing af overgreb er et fælles ansvar, uanset hvilken faggruppe man tilhører.” (kilde: Den professionelle tvivl – En håndbog om tidlig opsporing af overgreb mod børn og unge, Socialstyrelsen 2022.)

Beredskabsplanen er udarbejdet til dig, der i din hverdag arbejder med børn og unge i Gentofte. Målgruppen for denne beredskabsplan er:

Dem, der har daglig kontakt med børn og unge, f.eks. pædagoger og lærere i dagtilbud, skoler, specialinstitutioner og på anbringelsessteder.

Dem, der har konsultative opgaver i forhold til dagtilbud og skoler, f.eks. PPR, sundhedsplejen, fremskudte rådgivere.

Dem, der har myndighedsansvar.

Dem, der har udføreropgaver, f.eks. kontaktpersoner, familiebehandlere, plejefamilier og ansatte på anbringelsessteder.

Målet med beredskabsplanen er:

-
- *At fagpersoner får viden til at kunne reagere*
  - *At fagpersoner bliver bedre til at opspore og håndtere sager, hvor børn og unge udsættes for vold eller seksuelle overgreb*
  - *At fagpersoner bliver i stand til at iværksætte en relevant indsats i samarbejde med andre myndigheder*
-

Vi anvender begrebet barn, som skal forstås bredt som børn og unge i alderen fra 0-18 år.

Det er lovpligtigt at udarbejde og revidere beredskabsplanen løbende. Beredskabsplanen er udarbejdet med udgangspunkt i materiale fra Social- og Boligstyrelsen (sbst.dk)

Hvordan arbejder vi med forebyggelse af vold og overgreb?

Børn færdes i mange forskellige arenaer, dagtilbud, skoler, anbringelsesstedet og nettet. Overgreb kan begås af forskellige personer, der har relationer til børnene. Det kan ikke forventes, at børn kan gennemskue, hvor risikoen for overgreb findes. Ledere og medarbejdere i dagtilbud, skole og anbringelsessteder har et ansvar for at beskytte børn mod overgreb i disse arenaer.

Hvor kan man f.eks. have særligt fokus:

- Vær opmærksom på fysiske rammer eller situationer, der udgør en potentiel risiko for, at børn og unge udsættes for overgreb – og italesæt potentiel risiko for ledelsen.
- Vær opmærksom på voksne eller børn/unge med grænseoverskridende adfærd.
- Vær opmærksom på, at nogle børn/unge har brug for mere beskyttelse end andre (beskyttelse mod at blive udsat for overgreb og beskyttelse mod at udsætte andre for overgreb). Det kan f.eks. være børn med funktionsnedsættelse eller børn i udsatte positioner.
- Gennemgå den konkrete børne- og ungegruppe og deres indbyrdes relationer med fokus på, hvem der har behov for hvilken beskyttelse.
- Vær omstillingsparate, hvis kulturen i børne- og ungegruppen ændrer sig, så der periodisk er behov for at stramme op eller skrue ned for rammer og regler for omgang mellem børn og unge.
- Vær i dialog med forældrene om børne- og ungegruppen og det enkelte barns/den enkelte unges sårbarhed.

Hvordan opsporer vi børn og unge, der er udsat for overgreb?

Opsporing handler om at opdage et overgreb så tidligt som muligt. Det opdages gennem et fokus på barnets trivsel, mistroiselse, reaktioner, udsagn og adfærd. Opsporing af vold og seksuelle overgreb mod børn sker typisk gradvist og gennem flere faser. Grundlæggende handler det om, at fagpersonen stiller sig til rådighed for børnene, og med troværdighed og nærvær signalerer, at her er en voksen, man kan stole på, som vil hjælpe og kan rumme at høre en hemmelighed. Derfor må fagpersoner udvikle en særlig opmærksomhed og lydhørhed over for børn, som enten med ord eller adfærd forsøger at invitere til en samtale om overgrebene og samtidig afprøver, om den voksne kan holde til at høre hemmeligheden. Forsøg derfor at bevare roen.

Definition af overgreb

Når vi anvender begrebet "overgreb" dækker det over mange forskellige situationer og handlinger. I Gentofte kommune anvender vi Socialstyrelsens videnscenter SISO's definitioner af seksuelle overgreb, fysisk vold og psykisk vold.

Fysisk vold
Kan bestå af handlinger som at slå, sparke, ruske, bide, kvæle, skolde, brænde eller forgifte barnet. Den voksne, der udsætter et barn for fysisk vold, kan fremtræde med forskellige motiver eller hensigter på et kontinuum fra at 'komme til' at udøve fysisk vold til at udøve systematisk og grov vold i et kontinuerligt mønster.
Psykisk vold
Kan opdeles i tre forskellige former – <i>psykisk vold, overværelse af vold og følelsesmæssig forsømmelse</i> . Psykisk vold forekommer, når en primær omsorgsgiver udsætter barnet for et gentaget mønster af handlinger eller hændelser, som ikke imødekommer barnets grundlæggende psykologiske behov for f.eks. tryghed, socialisering, følelsesmæssig og social støtte, kognitiv stimulering og respekt. Det kan f.eks. komme til udtryk ved, at omsorgsgiveren nedgør barnet, håner det, formidler til barnet, at det er værdiløst, uønsket m.m. (aktiv psykisk vold). Det kan også komme til udtryk ved, at omsorgsgiveren undlader at drage omsorg for barnet, ignorerer barnet, undlader at vise barnet følelser, omsorg og kærlighed (forsømmelse). Endelig kan det foregå ved, at barnet overværer fysisk eller psykisk vold imellem de voksne eller mellem voksne og søskende, herunder optakt til eller eftervirkninger af voldsepisoder i hjemmet (overværelse af vold).
Seksuelle overgreb
Dækker over blottelser, berøringer, deling af intime billeder samt forsøg på eller gennemført penetrering. Seksuelle overgreb kan være begået af forældre eller andre nære relationer. De kan også begås af ansatte eller frivillige med en betroet opgave i forhold til barnet, af et barn eller af personer, der er ukendte for barnet. Seksuelle overgreb finder både sted i den fysiske verden og digitalt.
Grooming
Beskriver en proces, hvor en krænker opbygger en relation til et barn med henblik på at få barnet til at indgå i aktiviteter, der skal tilfredsstille krænkeren. Begrebet anvendes om en seksuel krænkers manipulation af et barn. Grooming kan foregå alle steder – også på nettet. Grooming kan også involvere trusler, afpresning og deling af intimt materiale. Grooming er ulovligt.

Hvad skal du være opmærksom på?

Børn, der udsættes for overgreb, mistrives i højere grad end andre børn. Der er dog også børn, der ikke udviser tegn på mistrivsel, selvom de udsættes for overgreb. De kan dog tale om overgrebet, og dermed kan vi få opmærksomhed på dem.

Vær opmærksom på følgende tegn (ikke udtømmende liste), når du skal opspore om et barn er udsat for overgreb. Det er dog vigtigt at understrege, at disse tegn og reaktioner ikke i sig selv er udtryk for, at et barn har været udsat for overgreb, men kan også forekomme ved andre former for mistrivsel hos barnet.

Fysiske tegn	Psykiske tegn	Social og adfærdsmæssige tegn og reaktioner
<ul style="list-style-type: none"> • Mærker efter slag • Brandmærker • Mærker efter kvælningsforsøg • Knoglebrud • Shaken baby syndrom • Hyppige skadestuebesøg • Psykosomatiske klager • Søvnvanskeligheder • Overreaktion på pludselige bevægelser og lyde 	<ul style="list-style-type: none"> • Tristhed • Indadvendthed • Isolation • Utryk tilknytning • Mistillid til voksne • Dissociation • Lav selvfølelse • Hjælpeløshed, magtesløshed • Depression • Angst • Svært ved at løsrive sig fra forældre/løsriver sig for hurtigt 	<ul style="list-style-type: none"> • Udadreagerende, aggressiv adfærd • Udadreagerende, trækker sig fra sociale relationer • Påklædning – skjuler blå mærker • Overtilpassethed • "Små voksne" • Koncentrationsvanskeligheder • Indlæringsvanskeligheder • Tab af kompetencer • Hyperaktivitet, hypersensitivitet • Selvdestruktiv adfærd • Selvskadende adfærd • Adfærdsændringer

Fysisk vold:

Psykisk vold:

Fysiske tegn	Psykiske tegn	Social og adfærdsmæssige tegn og reaktioner
<ul style="list-style-type: none"> • Hoved- og mavepine • Kvalme • Utilpashed • Smertes • Problemer med at sove 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvangstanker • Skam og skyldfølelser • Lav selvfølelse • Tristhed • Frustration og vrede 	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentrations- og indlæringsvanskeligheder • Vanskeligheder ved at berbejde følelser som vrede • Selvdestruktiv og selvskadende adfærd

Seksuelle overgreb:

--	--	--

Fysiske tegn	Psykiske tegn	Social og adfærdsmæssige tegn og reaktioner
<p>Alvorlige skader (sår, rifter, blå mærker) eller ar i vævet omkring kønsorganer eller endetarmsåbning.</p> <p>Seksuelt transmitterede sygdomme hos børn unger 13 år</p> <p>Mærker i ganen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Søvnproblemer, fx mareridt • Angst • Depression • Posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD) • Dissociation • Selvskadende adfærd • Reservation over for en bestemt person 	<p>Seksualiseret adfærd, der ikke er alderssvarende, fx seksualiseret sprog eller handling (se aldersopdelt bekymringsbarometer i rapport (Fysisk vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. En vidensopsamling Social- og Boligstyrelsen (sbst.dk))</p>

Hvordan taler du med barnet?

Det er helt centralt, at du taler med barnet, hvis du har en bekymring. Mange bliver i tvivl om de må tale med barnet, når der er mistanke om overgreb.

Man må gerne lytte og stille forståelsesspørgsmål eller afklarende spørgsmål til barnet. En huskeregel er at være nysgerrig på, hvad barnet er optaget af.

Det er dog vigtigt at huske, at afhøring af barnet er politiets opgave. Detaljerede spørgsmål om hændelse, omfang, tidspunkt er derfor ikke relevante.

Handleveje

Du skal handle forskelligt afhængig af hvilken grad af viden du har samt hvem du tror har udsat barnet for overgrebet. Først følger en handleanvisning for, hvad du gør i forhold til om du tror barnets forældre, et andet barnet eller en ansat har udsat barnet for et overgreb. Herefter følger en guide for, hvad du gør afhængig af din grad af viden om det barnet er blevet udsat for (bekymring, mistanke eller viden)

Hvem retter mistanken sig imod?

Når man har en bevidsthed om, at der er begået et overgreb mod et barn, har man ofte også en bevidsthed om, hvem mistanken retter sig imod. Du skal handle forskelligt afhængig af, hvem mistanken retter sig imod. Nedenfor finder du en opdeling i, hvordan du handler afhængig af, hvem mistanken retter sig imod.

Når mistanken retter sig mod forældrene

Som udgangspunkt skal forældrene orienteres om en underretning om overgreb, medmindre mistanken eller konkret viden retter sig mod, at en eller begge forældre udsætter deres barn for vold eller seksuelle overgreb. I de tilfælde skal du skrive underretningen uden involvering af forældrene. Det vil være Børn og Families opgave at orientere forældrene på et senere tidspunkt.

Når mistanken retter sig mod et barn

Når et barn udsætter et andet barn for grænseoverskridende handlinger, er der som udgangspunkt to børn, der har behov for særlig støtte- et barn, der har været udsat for grænseoverskridende handling, og et barn der har udsat det andet barn for grænseoverskridende handlinger. Der skal derfor sendes to underretninger – et for hvert barn. Vær opmærksom på at skille oplysningerne i de to underretninger, så der ikke optræder personfølsomme oplysninger. Skole/dagtilbud/anbringelsessted orienterer forældrene til begge børn om underretningen evt. i samarbejde med Børn og Familie.

Når mistanken retter sig mod en ansat

Hvis man får mistanke eller kendskab til, at en ansat har begået et overgreb, kontakter man sin leder og orienterer vedkommende. Hvis mistanken retter sig mod sin leder, kontakter du overordnet chef.

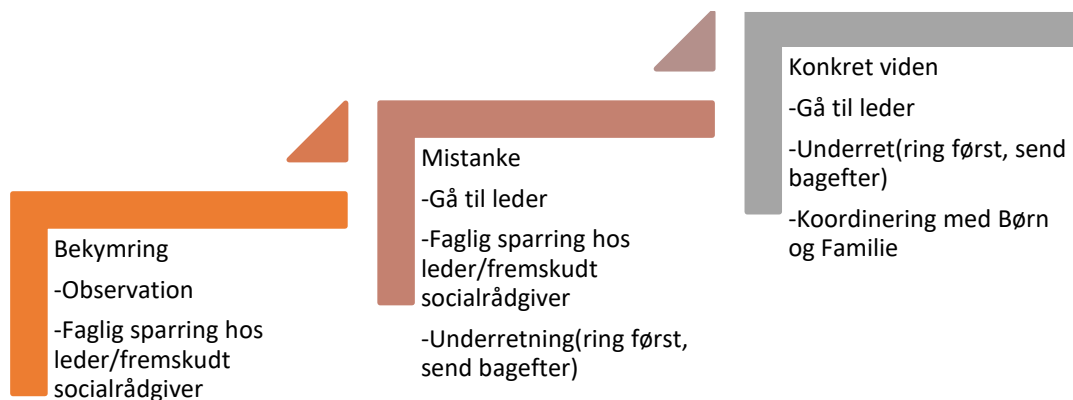
Lederen kontakter straks sin chef (skolechef, dagtilbudschef eller Familie og Sundhedschef).

Lederen og chef kontakter HR og får hjælp og sparring til ansættelsesretlige spørgsmål samt politianmeldelse af vedkommende.

Chef og leder planlægger hvornår de øvrige ansatte og forældre orienteres.

Lederen sender en underretning til Børn og Familie om mistanken.

Inddrag ikke forældrene hvis mistanken retter sig mod dem eller stedforældre.

Bekymring

En bekymring kan være diffus, og man kan være i tvivl om, hvad bekymringen bunder i og årsagerne dertil. Man handler på en bekymring ved at italesætte den og dele den med kollegaer, leder og fx sparring fra PPR, socialrådgivere og andre konsulenter. Dertil bør man foretage en systematisk observation af barnet over en periode, hvor der er fokus på bestemte reaktioner, fx i relation til andre børn, voksne, særlige situationer. Formålet er at få skabt mere viden om, hvad der bekymrer, så bekymringen enten afkræftes eller bekræftes.

- ❖ Er der noget barnet har sagt, gjort, tegnet eller på anden måde givet udtryk for?
- ❖ Hvor ofte sker det, der bekymrer?
- ❖ Er det altid i bestemte situationer?
- ❖ Er det en adfærd, der opstår i forhold til bestemte personer?

Tal med barnet om det du registrerer, idet omfang barnets alder, sprog og modenhed er udviklet til det. Får sparring fra Modtagelsen/fremskudt socialrådgiver. Involver din leder i din bekymring. Herefter Inddrages forældrene i dine observationer og samtaler med barnet. Det kan være en dialog om din bekymring om barnets adfærd. Forældrenes opfattelse og beskrivelse af barnet er med til at give et samlet billede. Vær tydelig i dialogen om det du oplever, selvom det kan være svært eller grænseoverskridende at tale om, og forældrene kan reagere følelsesmæssigt.

Hvis observationerne ikke afkræfter bekymringen, skal der sendes en underretning om bekymringen. Børn og Familie står til rådighed for at drøfte din bekymring på telefon **21 78 81 13**.

Mistanke

En mistanke forstås som mere end blot en bekymring. Barnet fortæller om overgreb eller udviser tegn og reaktioner, som giver mistanke om, at barnet har været udsat for overgreb. Mistanken kan også opstå på baggrund af udsagn fra andre (fx andre børn i omgangskredsen, som barnet har betroet sig til). Tal med din leder om mistanken og involver denne i det videre forløb.

Inddrag forældrene i dine observationer og samtaler med barnet. Det kan være en dialog om din bekymring om barnets adfærd. Forældrenes opfattelse og beskrivelse af barnet er med til at give et samlet billede. Vær tydelig i dialogen om det du oplever, selvom det kan være svært eller grænseoverskridende at tale om, og forældrene kan reagere følelsesmæssigt.

Kontakt Modtagelsen på telefon 21 78 81 13 og læg en plan for om der er behov for yderligere afdækning af mistanken eller om der skal sendes en underretning.

Konkret viden

En konkret viden handler om de situationer, hvor et barn har været udsat for en konkret handling i form af vold eller seksuelle overgreb. En sådan viden kan være fremkommet ved direkte udsagn fra barnet selv, eller der har været vidner til overgrebene. Tal straks med din leder om den viden du har.

Inddrag forældrene og gengiv din viden til dem, medmindre det er dem eller stedforældre, der er under mistanke.. I skal gengive jeres konkrete viden overfor forældrene. Inddrag gerne Modtagelsen og så sparring til samtalen.

Du skal underrette Børn og Familie om den konkrete viden om overgrebene. I første omgang kan man underrette telefonisk på **21 78 81 13** og umiddelbart derefter sende en skriftlig underretning.

En underretning er en hjælp til barnet

Som fagperson har man en skærpet underretningspligt jf. barnets lov § 133. Som offentligt ansat er man ansvarlig for at reagere og handle, hvis man bliver bekymret for eller bekendt med et barn, der kan have brug for hjælp. Ofte sendes underretningen fra lederen.

Man skal underrette for at barnet og familien kan få den rette hjælp og støtte. Som udgangspunkt skal man orientere forældrene om underretningen. Hvis mistanken retter sig mod forældrene, må man *ikke* orientere dem, det gør Børn og Familie efterfølgende.

Den gode underretning består af følgende:

- ❖ Altid skriftlig underretning (opsøg gerne sparring inden fra fremskudt socialrådgiver eller Børn og Families vagt på telefon **21 78 81 13**)
- ❖ Hvad ved vi konkret?
- ❖ Hvorfra er vores viden?
- ❖ Hvad har vi observeret?
- ❖ Generel beskrivelse af barnets fysiske, psykiske og sociale forhold, herunder ressourcer og vanskeligheder
- ❖ Adskilt beskrivelse og vurdering

Underretningen sendes via Gentofte.dk – Børn og unge – Støtte til børn, unge og familier – Underretning om børn og unge der mistrives – selvbetjening.

Hvis situationen er akut og kommunen har lukket kan du kontakte Nordsjællands politi på telefon **39 45 14 48**, og de vil herefter kontakte rådighedsvagten(socialrådgiver).

Hvad gør Børn og Familie når vi modtager en underretning?

Når Børn og Familie modtager en underretning, vurderer Modtagelsen underretningen inden for det første døgn. Her tager børne- og ungerådgiveren stilling til, hvad næste skridt er og en vurdering af, om der er behov for akut hjælp.

Hvis barnet er kendt i Børn og Familie, vil det som udgangspunkt være barnets rådgiver, der taler med barnet. Hvis vi ikke kender barnet i forvejen, er det Modtagelsen, der tager samtalen med barnet. Samtalen vil ofte foregå på barnets dagtilbud/skole. Ofte vil dagtilbud/skole bliver spurgt, om de har mulighed for at være bisiddere for barnet, hvis barnet ønsker dette. Samtalen vil finde sted indenfor de næste par dage.

Når man har sendt en underretning, vil man få en kvittering fra Børn og Familie på, at vi har modtaget underretningen. Denne fremsendes af Staben.

Man vil også modtage en orientering, om underretningen har ført til at Børn og Familie har igangsat en afdækning, indsats, en børnefaglig undersøgelse eller afsluttet sagen (jf. §138, stk.2 i barnets lov). Denne orientering vil komme fra den rådgiver, der er tilknyttet barnet. I særlige tilfælde kan man undlade denne orientering, hvis familiens tillidsforhold til de offentlige myndigheder er af sådan en karakter, at det kan skabe unødige barrierer for det videre samarbejde mellem parterne.

Hvis der træffes en beslutning om afdækning eller børnefaglig undersøgelse, vil du oftest blive inddraget for yderligere oplysninger om barnets trivsel. Det foregår enten i et møde, eller vi beder om en udtalelse. Under hele processen er det vigtigt at fastholde en så normal hverdag for barnet i dagtilbud/skole som muligt. Vær til rådighed for at lytte og drage omsorg.

Samarbejde med andre myndigheder

Børn og Familie samarbejder med en række øvrige myndigheder, når der er mistanke eller viden om overgreb.

Børnehuset Hovedstaden (telefon 33 17 30 30)

Børnehusene yder en koordineret, tværsektoriel og tværfaglig indsats i sager om overgreb mod børn og unge i alderen 0-17 år. De giver sparring til børne- og ungerådgiveren med fokus på overgrebets betydning for barnet og barnets behov for støtte.

Når det besluttes, at der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse på baggrund af viden eller stærk mistanke om overgreb, og man har inddraget politiet/sygehusvæsenet, skal børne- og ungerådgiveren samarbejde med børnehuset. Børnehuset koordinerer herefter det videre sagsforløb. Det kan f.eks. være at afholde sagssamråd med relevante fagpersoner (sikkerhedsvurdering, retsmedicinsk undersøgelse, videoafføring, behov for krisestøtte og -behandling etc.) Det er fortsat kommunen, der har myndighedsansvaret og skal løbende tage stilling til behovet for støttende indsatser til barnet og familien.

Nordsjællands politi (telefon: 39 45 14 48)

Det er børne- og ungerådgiverens opgave at foretage en politianmeldelse.

Når politiet modtager en anmeldelse om vold eller seksuelle overgreb, skal de tage stilling til, om der er behov for at rekvirere en retsmedicinsk undersøgelse, der kan afdække eventuelle fysiske fund. Det er politiet, som rekvirerer en sådan undersøgelse, som foretages af Rigshospitalet. Politiet vurderer også, om der er grundlag for en efterforskning. Hvis det besluttes at afhøre barnet eller den unge, er det politiets opgave. Afhøring af børn op til det 15. år foregår oftest ved videoafhøring, så barnet undgår at skulle møde op i retten. Barnet eller den unge afhøres af særligt uddannet personale fra politiet. I et tilstødende lokale sidder barnets rådgiver og beskikkede advokater for alle parter m.fl. og overværer afhøringen. Afhøringen finder sted i børnehuset, der har børnevenligt indrettede lokaler til formålet. For børn mellem 15-18 år kan politiet vælge at benytte børnehusets lokaler til afhøringen, men som regel foregår afhøringen på politistationen eller andetsteds. Politiet afgør, om der skal rejses sigtelse.

Sundhedsvæsenets rolle

I børnehuset inddrages desuden sundhedsfagligt personale i en vurdering af barnets behov for lægelig undersøgelse og behov for viderevisitation til videre lægeundersøgelse. Hvis politiet vurderer, at der kan findes spor eller dokumentation efter overgreb, er en retsmedicinsk undersøgelse relevant. Formålet er at dokumentere eventuelle læsioner og skader samt at sikre eventuelle biologiske spor som f.eks. sæd, spyt eller hår. Af hensyn til kvaliteten af spor, er det vigtigt at være opmærksom på, at der skal handles inden for 72 timer, da børns rifter og sår heler hurtigt. Børn skal ikke gennem en egentlig gynækologisk undersøgelse, men en udvendig undersøgelse af kønsorganer og endetarm. Der kan dog forekomme indvendig undersøgelse ved sikring af spor som f.eks. sæd, der skal bruges som

dokumentation for eventuelle fund. Ud over undersøgelse af kønsorganer og endetarm kan der også foretages en almen lægelig børneundersøgelse.

Kilder

- Anbefalinger for god kvalitet i kommunernes indsats mod overgreb mod børn og unge, Social- og Boligstyrelsen, 2023
- Børn og unge med seksuelt bekymrende eller grænseoverskridende adfærd, handleveje ved bekymring for et barns seksuelle adfærd, Socialstyrelsen, 2023
- Den professionelle tvivl, En håndbog om tidlig opsporing af overgreb mod børn og unge, Socialstyrelsen, 2022
- Fysisk vold og seksuelle overgreb mod børn, en vidensopsamling, VIVE, 2021
- Vold og seksuelle overgreb mod børn med handicap, håndbog om forebyggelse, opsporing og håndtering, Socialstyrelsen, 2017

